

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i   MAT1001 — Matematikk 1
Eksamensdag: Torsdag 11. desember 2014.
Tid for eksamen: 09:00 – 13:00.
Oppgavesettet er på 2 sider.
Vedlegg: Ingen.
Tillatte hjelpemidler: Ett tosidig A4-ark med valgfri tekst,
håndskrevet eller trykt, samt godkjent kalkulator.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før
du begynner å besvare spørsmålene.

For hver oppgave er det angitt en maksimal poengskår. Til sammen kan du oppnå 61 poeng. Poengene på dagens eksamen multipliseres med 66/61 og legges sammen med den poengsummen du fikk på midtveiseeksamen, slik at maksimal samlet poengsum blir 100. Denne summen legges til grunn for karakteren du får i kurset.

Oppgave 1   (8 poeng)

Et lineært ligningssystem er gitt ved at

$$\begin{aligned}x + y + z &= 1 \\x - y + 2z &= 0 \\2x + \alpha y + 3z &= \alpha + 1,\end{aligned}$$

der α er en konstant. Finn α slik at ligningssystemet har uendelig mange løsninger. Finn alle løsningene i dette tilfellet.

Oppgave 2   (8 poeng)

Finn den generelle løsningen på differensligningen

$$2x_{n+2} - 2x_{n+1} + x_n = 1.$$

Hva blir $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n$?

Oppgave 3   (8 poeng)

En funksjon f tilfredstiller

$$f'(x) = e^x \sin(x), \quad f(0) = 1.$$

Finn $f(x)$.

(Fortsettes på side 2.)

Oppgave 4

Vi ser på differensialligningen

$$y'' + 2y' + y = x. \quad (1)$$

4a (4 poeng)

Vis at $y_1(x) = x - 2$ er en løsning av (1).

4b (6 poeng)

Finn den generelle løsningen på den homogene ligningen

$$y'' + 2y' + y = 0,$$

og kall denne y_2 .

4c (5 poeng)

Vis at $y = y_1 + y_2$ løser (1) (Du trenger ikke bruke uttrykket for y_2 funnet i **4b** for dette).

4d (5 poeng)

Finn løsningen på (1) som er slik at $y(0) = y'(0) = 0$.

Oppgave 5

På et fly som flyr med hastighet $v(t)$ virker en motstandskraft som er proporsjonal med v^2 , og har motsatt retning. I tillegg virker en skyvekraft fra motoren. Vi kaller denne kraften F , og vi antar at F er konstant. Da sier Newtons 2. lov at

$$mv' = F - kv^2,$$

der m er massen til flyet. Vi antar at $m = m(t) = m_0 - t$, siden flyet bruker opp brennstoff med en konstant rate mens det flyr.

5a (9 poeng)

Anta i resten av oppgaven at $F = 4$, $k = 1$, $m_0 = 1$ og $v(0) = 0$. Finn $v(t)$.

5b (8 poeng)

Anta at halvparten av den initielle vekten til flyet er drivstoff, derfor vil alt drivstoffet være oppbrukt når $t = 1/2$, og dermed stopper motoren og $F = 0$. Forklar at for $t > 1/2$ så vil hastigheten tilfredsstille

$$\frac{1}{2}v' = -v^2,$$

og finn en formel for hastigheten til flyet for $t > 1/2$.

SLUTT